

Csuszamlásos folyamatok

- svadás
- csúszópályák
- preformált csuszamlás

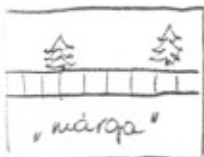
- a legmagasabb vízszint tudja átmedveníteni
- meredek fal, lépcsős részű van kialakítás, drótháló + növényekkel beépítés, ill. helyenként lebetonozás, így próbálják növelni a stabilitását, csökkenteni a terhelést

→ meredek részében általában is a csuszamlásos

- 3 jellegzetes csuszamlási terület:

- o vulkáni hegységek csuszamlása (rétegvulkán)
- o Dombtáji miocén, pannon és negyedidőszaki közetek (laza, üledékes közetek, hajlamosak a csuszamlásra)
- o partfalcsuszamlások (Budapesttől (D) kb. Párisig, Sajó - Hernád)

- Erősi
- 2000-ben kezdődött

- 15-20 méteres fal, meredek

- o 2000. nyár: első csuszamlás = víz szaladás, 20 cm-t vízszint
- o utána 20-100 cm-es szelektív pár nap alatt vízszint le

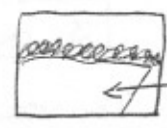

kiváltó oka:
 a sodorvonal Erősinél majdnem teljesen szűk a partra
 → Csepel-sziget
 sarkantyú

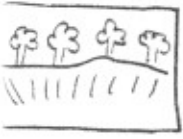
- o sarkantyú: hidrológiai műtárgy, ami megfogja a hordalékot (hajózás miatt)
- o minis az egész település csatornázva + a sodorvonal
- o ⇒ a sodorvonalról észrelehetően délre alakult ki a csuszamlás

2 év csuszamlása

nylon

belepusztíték, mint Dunaföldvár

beton

Talajkiszás

jelentős felszín talajréteget: felső réteget kifutott a felszínre, a felszín elmozdít

lávadőzset

Dachsbrunn, Eifel - hg.

- talajkiszás: pár cm / év
- fagyvesztés az utolsó jégkorban

Talajfolyás: vagy turbulensen vagy laminárisan áramlik

- talajkiszás oka: térfogatváltozás (nedvesség tartalom, hőmérsékletváltozás)
- ugyanaz vagy más mélységben is bekövetkezik
- minél jobban megindul, a szemcsék elhelyezkedése annál jobban megfelel az eredetinek

jégtű

(fagyvesztés, jégtű; szegregődés...)

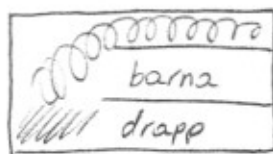
→ részeg erdő
 → a kőzet irántba történő lassú anyagátdörbölés
 (talajkiszás vagy lassú talajfolyás okozhatja;
 Visegródnál + egy- két középhegységben)

→ Alpok
 → talajfolyás → ha a víz a pórusos vagy rést vagy egészét kitölti

- lamináris: kis lejtőszög
- turbulens: nagy lejtőszög
- lakar is ide tartozik
- dm / m / év

- fagyos talajfolyás: a jég vízzárásként működik, tetején teljes átmedvesedés => megindul a talaj

→ Mátra hegyláb felszíne (átmenet a hegyes és a síkság között)

→ fehér szintes: karbonát-felhalmozódás
→ talajkiszáras, lejtő-irányú meghajlás

→ talajfolyás (sáros talajfolyás) turbulens módon
→ fölről lefele vidámsodrás a talajból elvileg, itt pont nem; tiszta édesvíz

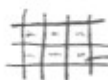
- löszben kialakult fosszilis talajréteg
 - o periglaciális → át volt fagyva — ez felenged, és a vízzel telített anyag a lejtőn eléred lefele mozog

Morfometria, morfometriai térkép:

- = mai formalinus mérés
- kicsit számszerűsített adatok a földrajzot, a folyamatokat
 - o pl. lejtőkategória felnyitása - lejtőszög meghatározása
- alapja: szintvonalas, topográfiai térkép
 - o erről olyan adatokat emelünk ki, melyek a felszín fejlődésére / lepusztulására vonatkoznak

1. Reliefenergia térkép:

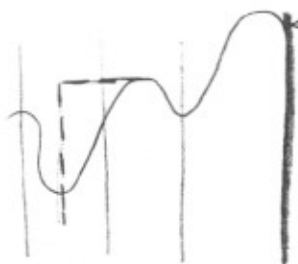
- szintvonalas térképre négyzetkötőt fektetünk
 - o szintkülönbség, kiemelés \Rightarrow szintkülönbségből adódó helyzeti energia
 - o pl. minél meredebb a lejtő, annál nagyobb lesz a lefutó víz energiája
 - o kis szintkülönbségű területeken nagyon lassú lepusztulás

→ mérése a szintkülönbség egy adott területen

- o látványlagos szintkülönbség, szubjektív is
- o Tolnai-dombságot néztük (m/km^2)

← nagy négyzetkötő (50 m szintkülönbség)

- minél nagyobb a felbontás (= kisebb a négyzetkötő), annál részletesebb lesz a térkép.
- egymáshoz viszonyítást átfedéssel (közvetlen) próbálják elérni, ezerről rajzolnak majd kontúrvonalakat az azonos reliefenergiájú területekről
- helyi: erózióbázisokhoz viszonyított reliefenergia-térkép = völgytalpához viszonyított

Völgyűrűség - térkép:

- vagy felszakadtsági index

- egy négyzetháldón belül mennyi az összes völgyes korszak
o görögös vonalzóval mérni, mert az a görbe vonalozaton
is végig tud futni